

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเทคโนโลยีทางการแพทย์ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการใช้รังสีทางการแพทย์เพื่อการวินิจฉัยและการรักษาโรค ซึ่งแม้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาล แต่ก็มีความเสี่ยงจากการได้รับรังสีเกินขนาดที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ การนำรังสีมาใช้ต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีมาตรการป้องกันอันตรายทางรังสีที่เหมาะสม การได้รับรังสีเกินขนาดมีผลกระทบต่อสุขภาพทั้งแบบเฉียบพลัน (deterministic effects) เช่น ผิวหนังพุพอง ผมร่วง หรือการบาดเจ็บของอวัยวะและแบบระยะยาว (stochastic effects) เช่น เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็ง หรือการกลายพันธุ์ของเซลล์ ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติงานด้านรังสีจึงต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายและข้อกำหนดสากล องค์การพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ได้กำหนดแนวทางการป้องกันอันตรายจากรังสีไว้อย่างชัดเจน เช่น การจำกัดปริมาณรังสีที่ได้รับ การใช้เครื่องมือป้องกันที่เหมาะสม การเฝ้าระวังปริมาณรังสีสะสมในร่างกายของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนการเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านความปลอดภัยทางรังสี จากการสำรวจเบื้องต้น พบว่า บุคลากรในสถานพยาบาลของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับรังสีมีความรู้ ความเข้าใจด้านความปลอดภัยทางรังสีในระดับที่แตกต่างกัน บางส่วนยังขาดความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และมีข้อจำกัดในโอกาสการเข้ารับการอบรม การเข้าถึงข้อมูลที่ทันสมัย ขาดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ดังนั้น เพื่อยกระดับความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้ปลอดภัยในงานรังสีวินิจฉัย สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จึงได้จัดทำ “โครงการการพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการป้องกันอันตรายจากรังสีเบื้องต้น” ขึ้น โดยมุ่งหวังเพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย มีความรู้ มีมาตรการที่เป็นระบบ มีทักษะในการจัดการความเสี่ยงจากรังสี สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงานและประชาชน เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานสากล

โครงการนี้มีเนื้อหาที่สำคัญ ดังนี้ กฎหมายและแนวทางมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางรังสี เทคนิคการป้องกันอันตรายจากรังสี การใช้อุปกรณ์ป้องกันรังสีอย่างเหมาะสม การติดตามและเฝ้าระวังปริมาณรังสีที่บุคลากรได้รับ โดยมีเป้าหมายเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานในสถานพยาบาล ลดความเสี่ยงจากการได้รับรังสี และยกระดับคุณภาพการบริการด้านรังสีวินิจฉัย หน่วยงานในสังกัดสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร ให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล

๒. วัตถุประสงค์โครงการ

- ๒.๑ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการป้องกันอันตรายจากรังสีแก่บุคลากรทางการแพทย์
- ๒.๒ เพื่อพัฒนาระบบมาตรฐานความปลอดภัยทางรังสีในสถานพยาบาลสังกัดสำนักอนามัย
- ๒.๓ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการทำงาน ลดความเสี่ยงของบุคลากรและประชาชนจากการได้รับรังสี

๓. กลุ่มเป้าหมาย

การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการป้องกันอันตรายจากรังสีเบื้องต้น ประกอบด้วยกิจกรรมและกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- กิจกรรมที่ ๑ การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การป้องกันอันตรายจากรังสีเบื้องต้น กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย
๑. ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน ๕๖ คน
ในสังกัดสำนักอนามัย
 - ๑.๑. ระดับปฏิบัติการ - ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่ง แพทย์ นักรังสีการแพทย์
พยาบาลวิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข
 - ๑.๒ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว
 ๒. เจ้าหน้าที่ดำเนินการ จำนวน ๖ คน
 ๓. วิทยากร จำนวน ๕ คน
- รวมทั้งสิ้น ๖๗ คน

๔. ลักษณะโครงการ

- ๔.๑ ประเภทของโครงการ เป็นโครงการใหม่
- ๔.๒ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)^๑ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ “การสร้างเมืองปลอดภัยและยืดหยุ่นต่อวิกฤตการณ์” และยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๕ “เมืองสุขภาพดี (Healthy City)” สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ ๑.๕.๑.๓ ในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์บริการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐาน PHCA (Primary Health Care Accreditation) โดยการเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรด้านรังสีให้มีความรู้ ทักษะและความพร้อมในการให้บริการที่ปลอดภัย น่าเชื่อถือ และเป็นไปตามหลักวิชาชีพ

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบไป - กลับ จำนวน ๑ วัน ต่อกิจกรรม ในปีงบประมาณ ๒๕๗๐

กิจกรรมที่ ๑ การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การป้องกันอันตรายจากรังสีเบื้องต้น แบบไป - กลับ ณ โรงแรมเอกชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

รายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การป้องกันอันตรายจากรังสีเบื้องต้น

- ประกอบด้วย
๑. การประเมินผลการทดสอบความรู้ก่อนอบรม
 ๒. การบรรยายเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรังสี
 ๓. การบรรยายเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากรังสี
 ๔. การบรรยายเกี่ยวกับการประเมินปริมาณรังสีประจำตัวบุคคล
 ๕. การบรรยายเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องเอกซเรย์
 ๖. การบรรยายเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทางรังสี
 ๗. การประเมินผลการทดสอบความรู้หลังอบรม
 ๘. การมอบประกาศนียบัตรผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ

๖. แผนปฏิบัติการ/แนวทางการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐											
	ต.ค. ๖๙	พ.ย. ๖๙	ธ.ค. ๖๙	ม.ค. ๖๐	ก.พ. ๖๐	มี.ค. ๖๐	เม.ย. ๖๐	พ.ค. ๖๐	มิ.ย. ๖๐	ก.ค. ๖๐	ส.ค. ๖๐	ก.ย. ๖๐
๑. ขออนุมัติโครงการ	↔											
๒. จัดตั้งคณะกรรมการโครงการ		↔										
๓. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		↔										
๔. ประสานวิทยากร			↔									
๕. จัดทำคำสั่งผู้เข้าร่วมกิจกรรม			↔									
๖. ดำเนินกิจกรรมที่ ๑				↔								
๗. สรุปผลโครงการ							↔					
๘. ปรับปรุงและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง									↔			

๗. งบประมาณ

โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ สำนักอนามัย แผนงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ผลผลิตควบคุมวัดโรค งบรายจ่ายอื่น รายการโครงการการพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการป้องกันอันตรายจากรังสีเบื้องต้น จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕๕,๙๐๐.-บาท (ห้าหมื่นห้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

[illegible]

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

	การประเมินความเสี่ยง			แนวทางการบริหาร ความเสี่ยง
	โอกาส ที่จะเกิด	ผล กระทบ	ระดับของ ความเสี่ยง	
การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านรังสี เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากรังสี ล่าช้าหรือไม่ทั่วถึง	๒	๓	ปานกลาง	จัดทำแผนอบรมที่เหมาะสมกับ จำนวนบุคลากรและช่วงเวลา

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติการป้องกันอันตรายจากรังสีได้อย่างถูกต้อง
๒. การให้บริการด้านรังสีวินิจฉัยในสถานบริการเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดด้านความปลอดภัย
๓. บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับรังสีได้รับรังสีไม่เกินค่ามาตรฐานกำหนด ลดความเสี่ยงด้านสุขภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๑๐. การติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภท ตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/เครื่องมือ ในการใช้ตัวชี้วัด	ระยะเวลา
ร้อยละของบุคลากร กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม อบรมความรู้ด้าน การป้องกันอันตราย จากรังสี	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕	ผลลัพธ์	คำนวณจากจำนวนบุคลากร กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมอบรม เทียบกับจำนวนบุคลากร เป้าหมายทั้งหมด คูณด้วย ๑๐๐	ตุลาคม ๒๕๖๙ ถึง กันยายน ๒๕๗๐
ร้อยละของบุคลากร กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม การอบรมมีระดับความรู้ ความเข้าใจด้าน ความปลอดภัยจากรังสี หลังจากได้รับการอบรม	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	ผลลัพธ์	ประเมินจากจำนวนบุคลากร กลุ่มเป้าหมายที่มีคะแนน แบบทดสอบหลังการอบรม ตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป เทียบกับจำนวนบุคลากร กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม การอบรมทั้งหมด คูณด้วย ๑๐๐	ตุลาคม ๒๕๖๙ ถึง กันยายน ๒๕๗๐

๑๐.๒ การติดตามความก้าวหน้า

รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข

๑๐.๓ การประเมินผลโครงการ

เก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของโครงการ และประเมินผลโครงการตามตัวชี้วัดโดยประเมินความรู้ ความเข้าใจหลังการอบรม ของผู้เข้าร่วมการอบรม

(ลงชื่อ).....**นริศ อิศรางกูร**.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวนริศ อิศรางกูร ณ อยุธยา)
ผู้อำนวยการสำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข
สำนักอนามัย

(ลงชื่อ).....**Imu**.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางดวงพร ปิณจีเสติกุล)
รองผู้อำนวยการสำนักอนามัย
ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักอนามัย